

Utlåtande 2014: RV (Dnr 303-726/2014)

**Revidering av taxa för miljö- och
hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt
miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om
skydd mot internationella hot mot människors hälsa
och strålskyddslagstiftningen, att gälla från den 1
januari 2015**

Förslag från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, enligt bilaga 1-7 till utlåtandet, fastställs att gälla från den 1 januari 2015.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

I detta ärende föreslås ny taxa för miljöbalkstillsyn, livsmedelskontroll, tillsyn enligt strålskyddslagen och tillsyn enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa. De nya taxorna föreslås träda ikraft den 1 januari 2015. Timtaxan för miljöbalkstillsynen för år 2015 föreslås öka från 1020 kr/tim till 1050 kr/tim vilket innebär en höjning med 2,9 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst för löner och IT.

Timtaxan för livsmedelskontrollen för år 2015 föreslås höjas till 1250 kr/tim vilket innebär en höjning med 3,3 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst ökning av löne-, analys- och IT-kostnader.

Tillsynen är idag till största del avgiftsfinansierad. Efter taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen vara ca 72 procent för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och 85 procent för livsmedelskontrollen. Att ca 28 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte får debiteras, exempelvis obefogade klagomål, överprövningar och yttranden rörande miljötillstånd.

De ökade intäkterna, som beräknas till cirka 2,3 mnkr krävs för att bibehålla täckningen av nämndens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar.

Nämnden förslår också vissa ändringar i taxetexterna. För miljöbalkstaxan handlar det om justeringar 1, 3, 5, 6, 12, 13 och 16 §§ samt i den till taxan hörande bilagan 1:A. För bilaga 1:B (fasta årliga tillsynsavgifter) föreslås en tillkommande avgiftsgrupp, ändringar i den fasta årliga tillsynstiden för sammanlagt 11 avgiftsgrupper och en del mindre redaktionella ändringar. För livsmedelstaxan föreslås redaktionella förändringar i taxetexten avseende 5, 6, 7 och 15 §§.

Ett fåtal redaktionella förändringar av taxetexten föreslås även i taxorna för miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa respektive enligt strålskyddslagen. Gällande timtaxa för dessa båda taxor är densamma som för miljöbalkstaxan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret finner att taxeförslaget är motiverat och att det är förenligt med lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen. Stadsledningskontoret vill dock framhålla att det är viktigt att tillämpandet av självkostnadsprincipen inte får minska fokus på en fortsatt effektivisering av verksamheten.

Mina synpunkter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till reviderad taxa ökar intäkterna med cirka 2,3 mnkr vilket krävs för att bibehålla täckningen av nämndens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Samtidigt föreslås ett antal smärre redaktionella förändringar och för årliga tillsynsavgifter föreslås ytterligare en avgiftsgrupp. Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till reviderad taxa stämmer väl överens med lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen och är motiverat.

Bilagor

1. Taxa från och med den 1 januari 2015 för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken.
2. Anmälning-, ansöknings- och prövningsavgifter (bilaga 1:A), fasta årliga avgifter enligt miljöbalken (bilaga 1:B) samt undersökningsavgifter (bilaga 1:C).
3. Taxa från och med den 1 januari 2015 för miljö- och hälsoskyddsnämndens kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.
4. Taxa från och med den 1 januari 2015 för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds tillsynsverksamhet enligt strålskyddslagen.
5. Taxa för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds tillsynsverksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa från och med den 1 januari 2015.
6. Timtaxa med underlag för beräkning av avgiften enligt miljöbalken.
7. Timtaxa med underlag för beräkning av avgiften enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, enligt bilaga 1-7 till utlåtandet, fastställs att gälla från den 1 januari 2015.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Katarina Luhr

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

I detta ärende föreslås ny taxa för miljöbalkstillsyn, livsmedelskontroll, tillsyn enligt strålskyddslagen och tillsyn enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa. De nya taxorna föreslås träda ikraft den 1 januari 2015.

För 1, 3, 5, 6, 12, 13 och 16 §§ samt ändringar i till miljöbalkstaxan tillhörande bilaga 1A (ansökningsavgifter m.m.) föreslås redaktionella ändringar. För bilaga 1B (fasta årliga tillsynsavgifter) föreslås en tillkommande avgiftsgrupp, ändringar i den fasta årliga tillsynstiden för sammanlagt 11 avgiftsgrupper och en del mindre redaktionella ändringar.

Timtaxan för miljöbalkstillsynen för år 2015 föreslås öka från 1020 kr/tim till 1050 kr/tim vilket innebär en höjning med 2,9 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst för löner och IT.

För livsmedelstaxan föreslås redaktionella förändringar i taxetexten avseende 5, 6, 7 och 15 §§. Timtaxan för livsmedelskontrollen för år 2015 föreslås höjas till 1250 kr/tim vilket innebär en höjning med 3,3 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst ökning av löne-, analys- och IT-kostnader.

Tillsynen är idag till största del avgiftsfinansierad. Efter taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen vara ca 72 procent för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och 85 procent för livsmedelskontrollen. Att ca 28 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte får debiteras, exempelvis obefogade klagomål, överprövningar och yttranden rörande miljötillstånd.

De ökade intäkterna, som beräknas till cirka 2,3 mnkr krävs för att bibehålla täckningen av förvaltningens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar.

Ett fåtal redaktionella förändringar av taxetexten föreslås i taxorna för nämndens tillsynsverksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa respektive enligt strålskyddslagen. Gällande timtaxa för dessa båda taxor är densamma som för miljöbalkstaxan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2014 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxor för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, enligt bilagor till förvaltningens tjänsteutlåtande, att gälla från den 1 januari 2015.
2. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 maj 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Taxa enligt miljöbalken

Den befintliga taxan för verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes år 1999 och taxan trädde i kraft den 1 februari 2001. Den beräknades efter SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) dåvarande riktlinjer. Därefter har det gjorts flera revideringar av taxan. Omfattningen av revideringarna har varierat över åren. Beloppsjustering av timtaxan har gjorts återkommande för att kompensera för den allmänna kostnadsökningen, särskilt avseende löner.

Revideringar har gjorts av de olika tillsynsområden som har fasta årliga avgifter på grund av att timantalet för den årliga avgiften måste anpassas efter tillsynsbehovet. Vidare har vissa typer av verksamheter upphört medan andra har tillkommit vilket innebär att bilagan för de fasta årliga avgifterna behöver revideras. Det har även gjorts ett flertal förändringar av taxelydelsen, bl.a. i syfte att förtydliga bestämmelserna och uppdatera dem efter gällande lagstiftning.

Den senaste beloppsjusteringen av timtaxan gjordes år 2013 och avser taxan för år 2014. Då gjordes även smärre revideringar av taxebestämmelserna och en del justeringar i antalet timmar för ett fåtal objekt med fast årlig avgift (bilaga 1B). Miljöbalkstillsynens timtaxa för 2014 är 1020 kr och föreslås öka till 1050 kr.

Taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

För livsmedelskontrollen infördes en ny timtaxa om 800 kr/tim den 1 januari 2007 för verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen i enlighet med de EG-

förordningar som utgör grunden i den europeiska livsmedelslagstiftningen. Därefter gjordes en gemensam översyn av taxan för livsmedels- och foderlagstiftningen respektive miljöbalken under år 2007 och år 2008 varvid taxenivån för taxan enligt livsmedels- och foderlagstiftningen kom att justeras till 1 050 kr/timme fr.o.m. den 1 jan 2009 för att bättre motsvara självkostnaden. Taxan kom därmed att ligga på en annan, högre, nivå än miljöbalkstaxan. Det har sin grund i att livsmedelslagstiftningen inte tillåter att restiden utgör en avgiftsgrundande post och specificeras på fakturan. Däremot tillåter lagstiftningen att den timtaxa som är grunden för den avgift som påförs verksamhetsutövarna inkluderar kostnaden för inspektörernas restid. Livsmedelskontrollens timtaxa för 2014 är 1210 kr och föreslås öka till 1250 kr.

Revidering av taxorna

Taxa enligt miljöbalken

Nu föreslås vissa smärre förändringar av taxebestämmelserna och en höjning till 1050 kr/tim av timtaxan vilket innebär en höjning med 2,9 procent. Därtill föreslås justeringar av till miljöbalkstaxan tillhörande bilaga 1A och 1B. För bilaga 1A som handlar om anmälnings- ansöknings- och prövningsavgifter av olika verksamheter är det endast fråga om redaktionella justeringar. I bilaga 1B, som anger avgiftskoder för miljöfarliga verksamheter och årlig tillsynstid för dessa, föreslås både redaktionella ändringar och justeringar av den årliga tillsynstiden för vissa avgiftsgrupper. De redaktionella förändringarna handlar till övervägande del om att verksamhetsbeskrivningarna ska överensstämma med dem som anges i miljöprövningsförordningen (2013:251) eftersom avgiftskoderna följer de verksamhetskoderna som finns i denna förordning. Förändringen av tillsynstiden beror på att det visat sig att vissa typer av verksamheter är i behov av mindre eller mera årlig tillsynstid och eftersom de fasta årliga avgifterna strävar efter att motsvara det faktiska tillsynsbehovet behöver tiden justeras. Avgifterna sänks för miljöbalkstillsynen för livsmedelsindustri, spåranläggningar och vissa avfallsanläggningar medan avgiften för nybyggnad av väg höjs. Dessa förändringar, korrigerade med avgifterna för tillkommande naturreservat, ger sammantaget ett intäktsbortfall på motsvarande ca 200 tillsynstimmar för plan- och miljöavdelningen.

För samtliga verksamheter, dvs. såväl de som betalar årsavgift som de som debiteras timavgift, pågår kontinuerligt arbete med att utveckla arbetssätten i tillsynen, bl.a. med syftet att hålla nere kostnaderna för företagen.

Förvaltningen har i likhet med tidigare år valt att föreslå nämnden att bygga vidare på den nu gällande taxan och inte gå över till den av SKL framtagna rekommendationen om riskbaserad taxa. Den senare syftar till att använda fasta taxor och inplacera alla verksamheter i en avgiftsklass baserad på den beräknade standard-tiden för tillsyn av olika verksamheter utifrån risk och erfarenhet av verksamheten. Förvaltningens förslag och den nuvarande taxan bygger på den faktiska tidsåtgången för tillsyn av verksamheterna i Stockholms kommun och ger en mer tillförlitlig prognos om den faktiska

tidsåtgången. I praktiken är även nämndens taxa riskbaserad, men metoden för avgiftsuttaget är annorlunda än för SKL:s metod. I en tidigare taxeöversyn har utfallet av de olika metoderna jämförts och det konstaterades då att förvaltningens modell genererade högre avgifter än SKL:s för de riktigt stora verksamheterna men lägre för de mindre företagen, t.ex. biltvättar och kemtvättar. Förvaltningen har strävat efter att hålla de fasta avgifterna låga och använder istället timdebitering i efterhand, vilket ger den mest exakta debiteringen av den verkliga tidsåtgången.

Liksom föregående år har beräkningen av taxan kvalitetssäkrats genom en kontrollräkning som utgått från de totala kostnadsmassorna för tillsynen istället för kostnaderna nedbrutna per inspektör. Detta alternativa sätt att räkna har visat sig ge i huvudsak samma resultat som det traditionella beräkningssättet. Förvaltningens kostnader som i huvudsak består av lönekostnader samt IT- och lokalkostnader ökar mer än KPI. Förvaltningen råder inte över ökningen av dessa kostnader eftersom de bestäms centralt i staden. Det kan i sammanhanget nämnas att Arbetskostnadsindex (AKI) som beskriver utvecklingen av den totala arbetskostnaden för arbetare och tjänstemän inom den privata sektorn har ökat med 2,6 % för de senaste tolv månaderna

Kostnaderna för tillsynen fördelas på två typer av tid. Den ena är de timmar som utförs direkt mot tillsynsobjekt, det vill säga har en tydlig koppling till det enskilda objektet och som är möjlig för den enskilde verksamhetsutövaren att iaktta. Den andra typen av tillsyn går inte att debitera verksamhetsutövarna, exempelvis tillsyn på grund av obefogade klagomål. Denna tillsyn bekostas istället av skattemedel. Det finns också en typ av indirekt tillsynstid som mer allmänt avser hela tillsynsområden, t.ex. allmän planering av tillsynsarbetet för olika områden, branschrapporter, fortbildning mm. En andel av kostnaden för denna indirekta tillsynstid ligger i själva timtaxan och finansieras därmed till viss del av tillsynsobjekten och resterande del finansieras med skattemedel.

Taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Den föreslagna timtaxan om 1250 kr för livsmedels- och foderlagstiftningen har beräknats enligt vad som föreskrivs i livsmedels- och foderlagstiftningen. Taxan enligt livsmedels- och foderlagstiftningen beräknas enligt grunder för riskklassificering enligt föreskrifter utfärdade av Livsmedelsverket. I linje med den gällande modellen för riskklassificering placeras nya verksamheter i erfarenhetsklass B vilket motsvarar ett normalbehov av kontroll. Efter den första inspektionen beslutas om verksamheten kan flyttas till klass A och därmed få halva antalet timmar jämfört med normaltiden.

Närmare hälften av alla verksamheter i Stockholms stad är placerade i klass A. Det finns ingen säker statistik hur stor andel som normalt ligger i A i landets kommuner, men förvaltningen bedömer att det är avsevärt högre andel än vad som är normalfallet. Endast en knapp procent av verksamheterna tillhör klass C med högre fasta avgifter till följd. Det är en betydligt lägre andel än vad som är normalt i landets kommuner.

Förvaltningen har således genom en effektivt driven livsmedelskontroll kunnat hålla de faktiska kostnaderna för livsmedelsföretagen i Stockholm väsentligt lägre än genomsnittet i Sverige.

Kommun/Kontrollmyndighet	A	B	C
Miljösamverkan östra Skaraborg	4%	92%	4%
Motala	17%	83%	0%
Västerås	9%	90%	1%
Norrhälsinge	2%	97%	1%
Falkenberg	50%	50%	0%
Västmanland-Dalarna	1%	99%	0%
Östersund	17%	81%	2%
Stockholm	48%	51%	1%
Kristianstad	92%	8%	0%
Sundsvall	<5%	95%	0%
Linköping	6%	92%	2%
Göteborg	10%	89%	1%

Jämförelse av erfarenhetsklassning.

Till skillnad från vad som gäller taxan inom miljöbalkens område ingår inte restid i den beräknade årliga kontrolltiden. Restiden vid kontrollbesöken debiteras således inte särskilt, utan finansieras genom den högre timtaxan. Restiden beräknas utgöra cirka 20 procent av den utförda kontrolltiden.

Grundläggande principer för arbetet med taxeändringarna

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och den befintliga principen för taxesättningen är att varje verksamhet ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången. Förvaltningens inriktning är att behålla en hög självkostnadstäckning. Samtidigt med detta drivs på förvaltningen ett kontinuerligt effektiviseringsarbete av de egna administrativa rutinerna och av tillsynsarbetet generellt. Resultatet av effektiviseringarna kommer verksamhetsutövarna till del direkt genom lägre avgifter i form färre antal tillsynstimmor.

En grundläggande princip är också att verksamhetsutövarna över tid skall få tillsyn som motsvarar de fasta avgifterna. Det gäller såväl miljöbalkstillsynen som tillsyn enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Full avgiftsfinansiering av tillsynen är en grundläggande princip enligt miljöbalken och EU-rätten. Denna princip bygger på att det är förorenaren som ska betala (polluter pays principle). Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsynen. Regeringen har i en skrivelse till Riksdagen den 17 december 2009 (2009/10:79) bekräftat att miljöbalkens grundläggande princip ligger fast och därvid uttalat att. ”Tillsynsavgifter bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål. Vilka kostnader som bör ingå i kostnadsunderlaget skiljer sig mellan olika tillsynsområden, men de bör ha uppkommit genom tillsynsverksamheten. Till detta hör de administrativa kostnader som kan hänföras till tillsynsverksamheten.”

Ekonomiska konsekvenser

De ökade intäkterna som beräknas till cirka 2,3 mnkr krävs för att bibehålla täckningen av förvaltningens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar. Kostnadsökningarna beror framförallt på ökade kostnader för löner och IT.

För Livsmedelskontrollen beror intäktshöjningen enbart på förändring av timtaxans storlek. För avdelningen Hälsoskydd utgörs de ökade intäkterna av höjningen av timtaxan och ökad debitering för tillsyn av båtklubbar. Tillsynsintäkterna för avdelningen Plan- och miljö prognostiseras hamna på 15,4 mnkr med den nya taxan. Avdelningen kommer att ha något lägre intäkter för PCB, kvicksilver och avfallsbranschen samtidigt som tillsyn av tre nya naturreservat tillkommer.

Av tabellen nedan framgår de ekonomiska konsekvenserna mer i detalj.

Tillsynsintäkter per avdelning MHN år 2014-2015 (mnkr)		
	<u>VP 2014</u>	<u>2015</u>
<u>Livsmedelskontrollen</u>		
Årlig kontroll	31,5	32,5
Extraordinär kontroll	1,3	1,3
Registrering	2,9	3,0
1:a årlig kontroll	2,4	2,5
S:a Livsmedelskontrollen	38,1	39,3
<u>Hälsoskydd</u>		
Timdebitering	9,3	9,8
Fasta avgifter	11,5	12,0
Ansökning/anmälningsavgifter	3,5	3,6
Miljösanktionsavgifter	0,8	0,6
S:a Hälsoskydd	25,1	26,0

<u>Plan och miljö</u>		
Timdebitering	1,7	1,8
Fasta avgifter	12,7	12,8
Ansökning/anmälningsavgifter	0,8	0,8
S:a Plan och miljö	15,2	15,4
S:a Tillsynsintäkter MHN	78,4	80,7

Tillsynen är idag till största del avgiftsfinansierad. Efter taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen för tillsyn enligt miljöbalken vara cirka 72 procent och för livsmedelskontrollen 85 procent jämfört med 71 procent respektive 84 procent prognostiserat för år 2014. Att ca 28 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte kan debiteras.

Det är värt att notera är att självfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken år 2006 uppgick till endast 40 procent och självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen samma år uppgick till 47 procent. Betydande effektiviseringar och en ökad debiteringsgrad inom förvaltningens tillsyns- och kontrollarbete har genomförts de senaste åren.

Det är inte bara kostnader som kan belasta avgiftskollektivet som har ökat utan det finns även ett ökat behov av skattefinansiering för att täcka kostnader för sådant arbete som inte får debiteras, såsom:

- klagomål som är obefogade och där verksamhetsutövaren har fullgjort sin egenkontroll.
- hantering av överklaganden
- remisser vid tillståndsprövningar av länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen.

Kostnaderna för förvaltningens remissarbete borde i miljötillståndsärenden belasta verksamhetsutövaren och inte skattekollektivet. Förvaltningen och nämnden kan som remissinstans lägga ner ett betydande utredningsarbete för att utredningen i ett tillståndsärende skall bli fullständig. Det är dock en ordning som kräver lagändring. Det finns skäl att i olika sammanhang påtala detta önskemål.

Det skall särskilt observeras att effektiviseringar innebär att timtaxan per timme sänks eller att den nedlagda tiden för en viss typ av verksamhet minskas. Alla effektiviseringar inom tillsynen är således redan diskonterade i själva taxeberäkningen och det föreligger därför inte något utrymme att på grund av eventuella ökning av tillsynsintäkterna ålägga nämnden ytterligare effektiviseringskrav rörande den delen av verksamheten.

Taxa för tillsyn enligt miljöbalken

Rättslig grund

Av 27 kap 1 § första och andra stycket miljöbalken (1998:808) följer att kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgifter för kommunens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken och för prövning och tillsyn med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde. Det står kommunfullmäktige fritt att bestämma om taxan och avgifternas storlek, dock givetvis inom den ram som uppställs av regeringsformen, kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna grundas på självkostnadsprincipen och måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare åsamkar tillsynsmyndigheten, även om en viss schablonisering av avgifterna av praktiska skäl är nödvändig (se bl.a. prop 1997/98:45 del 2, s 286 ff).

Ändringar av taxans lydelse

Förvaltningen föreslår ändringar i 1, 3, 5, 6, 12, 13 och 16 §§ i taxan för tillsyn enligt miljöbalken. Vidare föreslås en del redaktionella ändringar i bilaga 1A. För bilaga 1B föreslås ett antal justeringar av verksamhetsbeskrivningar, justeringar av fast årlig tillsynstid för en del verksamheter samt nya koder för tillkommande verksamheter. Föreslagna förändringar i taxan redovisas nedan med kursiv text.

Gällande lydelse

1 §

Avgift ska betalas enligt denna taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens tillsyns- och prövningsverksamhet enligt miljöbalken. Nämndens verksamhet omfattar prövning enligt 19 kap. miljöbalken och tillsyn enligt 26 kap. miljöbalken.

Ny lydelse

1 §

Avgift ska betalas enligt denna taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens tillsyns- och prövningsverksamhet enligt miljöbalken, *föreskrifter som har meddelats med stöd av balken och EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde.* Nämndens verksamhet omfattar prövning enligt 19 kap. miljöbalken och tillsyn enligt 26 kap. miljöbalken.

Kommentar

I första paragrafen föreslås ett förtydligande av att tillsynen bedrivs med stöd även av miljöbalkens följdlagstiftning och EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde

Gällande lydelse

3 §

Gällande timtaxa för nämndens

Ny lydelse

3 §

Gällande timtaxa för nämndens

handläggning enligt denna taxa är 1020 kr.

Avgift tas ut som

a) Prövningsavgift för tillstånds- och dispensansökningar samt vissa anmälningsärenden med extraordinär prövningsavgift (bilaga 1:A)

b) fast årlig tillsynsavgift med extraordinär tillsynsavgift (bilaga 1:B)

c) undersökningsavgift (bilaga 1:C)

d) timavgift för tillsyn som inte omfattas av fast årlig avgift

e) dröjsmålsavgift.

f) avgift för kungörelsekostnader i samband med prövning av ärenden

g) avgift för påförande av miljö sanktionsavgift (bilaga 1:A)

handläggning enligt denna taxa är 1050 kr.

Avgift tas ut som

a) Prövningsavgift för tillstånds- och dispensansökningar samt vissa anmälningsärenden med extraordinär prövningsavgift (bilaga 1:A)

b) fast årlig tillsynsavgift med extraordinär tillsynsavgift (bilaga 1:B)

c) undersökningsavgift (bilaga 1:C)

d) timavgift för tillsyn som inte omfattas av fast årlig avgift

e) dröjsmålsavgift

f) avgift för kungörelsekostnader i samband med prövning av ärenden

g) *prövningsavgift* för *handläggning* vid påförande av miljö sanktionsavgift (bilaga 1:A)

Gällande lydelse

5 §

Prövningsavgift enligt 3 § a betalas av den som lämnar in en tillstånds- eller dispensansökan eller en anmälan, vid ingivandet.

Dock ska avgift för nyanmälningar i ärenden om miljöfarlig verksamhet enligt 1 kap 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251) (C-verksamheter) beräknas på samma sätt som timavgift enligt 8 § taxan och betalas i efterskott. Om ytterligare handläggningstid krävs i ett ärende ska extraordinär prövningsavgift betalas i efterskott. Extraordinär prövningsavgift beräknas på samma sätt som timavgift enligt 8 § taxan.

Prövningsavgift tas inte ut för anmälningar i ärenden som rör miljöfarlig verksamhet enligt 1 kap

Ny lydelse

5 §

Prövningsavgift enligt 3 § a betalas av den som lämnar in en tillstånds- eller dispensansökan eller en anmälan, vid ingivandet.

Dock ska avgift för nyanmälningar i ärenden om miljöfarlig verksamhet enligt 1 kap. 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251) (C-verksamheter) beräknas på samma sätt som timavgift enligt 8 § taxan och betalas i efterskott. Om ytterligare handläggningstid krävs i ett ärende ska extraordinär prövningsavgift betalas i efterskott. Extraordinär prövningsavgift beräknas på samma sätt som timavgift enligt 8 § taxan.

Prövningsavgift tas inte ut för anmälningar i ärenden som rör miljöfarlig verksamhet enligt 1 kap.

11 § miljöprövningsförordningen (2013:251) (ändring av A-, B- och C-verksamheter) och som omfattas av fast årlig tillsynsavgift enligt bilaga 1:B.

För påförande av miljöstraffavgift ska prövningsavgift enligt bilaga 1:A betalas i efterskott.

Kommentar

Idag tas avgift enligt 3 § g taxan ut som avgift för påförande av miljöstraffavgift (bilaga 1:A). Vidare anges i 5 § fjärde stycket taxan att prövningsavgift för påförande av miljöstraffavgift enligt bilaga 1: A ska betalas i efterskott.

Aktuell avgift tas ut som en timavgift, d v s nedlagd handläggningstid multiplicerat med gällande timtaxa. Detta framgår av 4 §: Avgift enligt 3 § g ska betalas med de belopp som anges i bilaga 1: A-1: C. Om beloppet står angivet som timavgift i en bilaga ska avgiften tas ut enligt de principer som anges i 8 § taxan.

Av 8 § taxan framgår att timavgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. I bestämmelsen anges också vad som avses med handläggningstid. Det som nämnden tar betalt för är alltså tiden för handläggningen av ett ärende om miljöstraffavgift när miljöstraffavgift påförs. Ingen prövningsavgift tas ut när det inte finns grund för påförande av miljöstraffavgift. Förvaltningen föreslår att lydelsen i 3 § g och 5 § ändras så att detta tydligare framgår. Därtill läggs begreppet prövningsavgift till i 3 § g eftersom detta används både i bilaga 1:A och i 5 §.

Gällande lydelse

6 §

Fast årlig tillsynsavgift enligt 3 § b omfattar kalenderår och betalas årligen i förskott under avgiftsåret enligt nämndens inplaceringsbeslut. Avgiften ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår verksamhet bedrivs. Avgiften erläggs med belopp som anges i bilaga 1:B. Den årliga tillsynsavgiften ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid kalenderårets början, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Om det finns en betydande samordningsfördel i tillsynen kan nämnden besluta om en reducerad

Ny lydelse

6 §

Fast årlig tillsynsavgift enligt 3 § b omfattar kalenderår och betalas årligen i förskott under avgiftsåret enligt nämndens inplaceringsbeslut. Avgiften ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår verksamhet bedrivs. Avgiften erläggs med belopp som anges i bilaga 1:B. Den årliga tillsynsavgiften ska betalas av den som är verksamhetsutövare vid kalenderårets början, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Om det finns en betydande samordningsfördel i tillsynen kan nämnden besluta om en reducerad

avgift för verksamhetsutövare som på samma plats bedriver flera verksamheter som är sådana att fast årlig avgift kan påföras enligt flera punkter i bilaga 1:B. Dock ska alltid avgift påföras enligt:

- avgiftskod S1 "Byggnader där PCB kan förekomma"
- avgiftskod S4050 "Små kyl- och värmepumpanläggningar innehållande köldmedia som omfattas av förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen."
- avgiftskod S9260:1 "Bassängbad + 1h/bassäng".

avgift för verksamhetsutövare som på samma plats bedriver flera verksamheter som är sådana att fast årlig avgift kan påföras enligt flera punkter i bilaga 1:B. Dock ska avgift alltid påföras enligt vad som följer av:

- avgiftskod S1 och S2 (Byggnader där PCB kan förekomma)
- avgiftskod S4050 (Små kyl- och värmepumpanläggningar innehållande köldmedia som omfattas av förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.)
- avgiftskod S9260:1 (Bassängbad).

Kommentar

I 6 § andra stycket hänvisas till ett antal beslutskoder för fasta avgifter i bilaga 1B. Bredvid koden är verksamhetsbeskrivningen angiven. Denna är dock inte ordagrant återgiven såsom den följer av bilagan på grund av utrymmesskäl. I syfte att göra det tydligare för läsaren att det är koden som är hänvisningen föreslås en redaktionell ändring som innebär att parentestecken används istället för citattecken.

Gällande lydelse

12 §

Av 27 kap. 1 § första stycket miljöbalken, 1 kap. 2 § respektive 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken följer att nämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken och utsökningsförordningen såsom allmänt mål.

13 §

Av 27 kap. 1 § första stycket miljöbalken, 2 kap. 1 § respektive 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om

Föreslagen lydelse

12 §

Av 27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken, 1 kap. 2 § respektive 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken följer att nämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken och utsökningsförordningen såsom allmänt mål.

13 §

Av 27 kap. 1 § tredje stycket miljöbalken, 1 kap. 2 § respektive 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om

avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken följer att miljö- och hälsoskydds nämnden får bestämma att avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

16 §

Miljö- och hälsoskydds nämnden får om ändringar vidtas i miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, göra motsvarande ändring i bilagorna till denna taxa.

avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken följer att miljö- och hälsoskydds nämnden får bestämma att avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

16 §

Miljö- och hälsoskydds nämnden får om ändringar vidtas i miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, *miljöprövningsförordningen (2013:251)* eller förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, göra motsvarande ändring i bilagorna till denna taxa.

Kommentar

27 kap 1 § miljöbalken har ändrats genom SFS 2013:758. Den nya bestämmelsen är formulerad enligt följande.

”Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde, och

2. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.”

Grunden för kommunfullmäktiges rätt att besluta om avgifter finns numera i bestämmelsens andra stycke. Grunden för regeringen att meddela föreskrifter om att en myndighet har rätt att besluta om omedelbar verkställighet återfinns numera i bestämmelsens tredje stycke.

Till följd av bestämmelsens nya disposition behöver 12 och 13 §§ i taxan ändras. I 13 § har det även smugit sig in ett skrivfel avseende hänvisningen till förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken som nu rättas till.

I 16 § föreslås en justering med anledning av tillkomsten av miljöprövningsförordningen (2013:251).

Ändringar i bilaga 1:A

Bilagan justeras med att den nu föreslagna timtaxan om 1050 kr ersätter den tidigare. I övrigt föreslås en del smärre redaktionella och språkliga justeringar.

Ändringar i bilaga 1:B

De fasta årliga avgifterna omfattar endast avgiftsgrupper som avser verksamhetsområden som är geografiskt representerade inom Stockholm. Om nya verksamhetsområden tillkommer inom Stockholms stad kommer tillsynen av dessa att debiteras med timavgift tills dess att nya avgiftsgrupper för dem har införts i taxan. Taxan kompletteras i regel med sådana nya avgiftsgrupper året efter att verksamheten har tillkommit.

De föreslagna revideringarna av bilaga 1:B omfattar borttagande och tillkommande avgiftsgrupper, justeringar av antalet timmar i den årliga tillsynstiden för en del befintliga avgiftsgrupper och redaktionella förändringar i vissa av verksamhetsbeskrivningarna. Dessa redaktionella förändringar är till övervägande del anpassningar till de verksamhetsbeskrivningar som återfinns för tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter i miljöprövningsförordningen (2013:251) eftersom bilaga 1:B följer dessa. Nedan redovisas de avgiftsgrupper som föreslås tas bort, läggas till eller få förändrad årlig tillsynstid.

Nya avgiftsgrupper

Bilagan föreslås kompletteras med en ny avgiftsgrupp för båtklubbar med uppläggningsplats (avgiftskod S100). Enligt förvaltningens beräkningar finns det idag 53 stycken båtklubbar med uppläggningsplatser inom staden. För dessa föreslås en fast årlig avgift om 3 timmar. Grunden för detta baseras på ett ökat fokus på båtklubbars miljöpåverkan och att de därigenom är föremål för återkommande tillsyn. Genom fast årlig avgift ges klubbarna en förutsägbar tillsynskostnad, och nämnden ges bättre förutsättningar för att planera tillsynen. Tillsynsintervallet bedöms vara vartannat år. För de båtklubbar som saknar uppläggningsplats bedöms tillsynsbehovet vara mindre och förvaltningen kommer även fortsättningsvis att timdebitera den tillsyn som behövs.

Bassängbad debiteras idag med åtta timmar fast årlig avgift plus en timme för varje bassäng. För att göra detta tydligare införs nya koder i bilagan från en bassäng till tolv. Detta innebär dock inte någon saklig förändring för aktuella verksamheter utan är endast ett förtydligande av vad som redan gäller.

Borttagen avgiftsgrupp

Avgiftskod 1.20 för anläggningar med stadigvarande djurhållning med mer än 100 hästar föreslås utgå ur bilagan eftersom det idag inte finns någon sådan hästverksamhet inom staden.

Justerad årlig tillsynstid i befintliga avgiftsgrupper

Nedan redovisas de avgiftsgrupper som föreslås få en förändrad årlig tillsynstid. Verksamheterna redovisas utifrån de olika kategorier de tillhör.

Livsmedel och foder m.m.

Sammanlagt sex olika typer av verksamheter rörande miljötillsynen av livsmedelsverksamheter föreslås få en sänkt årlig kontrolltid enligt vad som följer nedan. Anledningen till justeringen är att erfarenheten visar att den årliga tillsynen inte tar så mycket tid i anspråk och därför behöver tiden justeras i enlighet med detta.

Verksamhetsbeskrivning	Timantal 2014	Timantal 2015
15.50 Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av mer än 400 ton men högst 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig avgiftspliktig enligt avgiftskod 15.80.	13	10
15.100 Bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår.	13	10
15.120 Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår.	13	10
15.180 Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår.	15	10
15.200 Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en	15	10

produktion av mer än 100 ton per kalenderår.

S 15120 Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 100 ton och högst 2 000 ton råvara per kalenderår.	8	6
--	---	---

Verksamhetsbeskrivning	Timantal 2014	Timantal 2015
------------------------	---------------	---------------

15.100 Bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår.	13	10
--	----	----

15.120 Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår.	13	10
---	----	----

15.180 Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår.	15	10
---	----	----

15.200 Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår.	15	10
---	----	----

S 15120 Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 100 ton och högst 2 000 ton råvara per kalenderår.	8	6
--	---	---

Infrastruktur

En höjd fast årlig avgift föreslås för Trafikverkets nybyggnad av väganläggningar. Erfarenheten från föregående år visar att denna tillsyn tar mera tid i anspråk än vad som anges i den fasta årliga avgiften. Trafikverket har även uppgett att de föredrar en högre fast årlig avgift framför att debiteras extraordinär avgift i efterhand. För spåranläggningar åtgår dock inte så mycket tillsynstid årligen varför antalet timmar för dessa två verksamhetstyper justeras.

Verksamhetsbeskrivning	Timantal 2014	Timantal 2015
S 6020:3 Trafikverkets nybyggnad av väganläggningar	350	430
S6010 Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer	310	240
S 6011 Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer	77	60

Avfall – biologisk behandling

Två typer av anläggningar för biologisk behandling av avfall föreslås få en nära halverad årlig tillsynstid för att motsvara det faktiska tillsynsbehovet.

Verksamhetsbeskrivning	Timantal 2014	Timantal 2015
90.160 Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 500 ton per kalenderår.	30	16
90.170 Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om 1. den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är större än 10 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är större än 50 ton per kalenderår.	16	8

Ändringar i bilaga 1:C

Bilagan justeras med att den nu föreslagna timtaxan om 1050 kr ersätter den tidigare. I övrigt föreslås inga förändringar.

Justering av timtaxan för miljöbalken

I enlighet med självkostnadsprincipen föreslås timtaxan justeras från 1020 kr/timme till 1050 kr/timme. Detta beräknas ge en ökning av intäkterna med 2,9 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst pga. löneökningar som bedöms ligga på 2,2 procent för 2014 och 2,2 procent för 2015, samt på ökade kostnader för IT. IT-kostnader får en allt större betydelse för förvaltningens kostnadsstruktur bl.a. genom utvecklingen av flera e-tjänster. Dessa har dock medfört en bättre service till medborgarna och en ökad efterfrågan på miljöförvaltningens tjänster.

De senaste två åren har löneökningen legat på ca 2,6 procent. Trots de generella löneökningarna har tillsynspersonalens relativa löner sjunkit i förhållande till löneökningarna för tillsynspersonalen i grannkommunerna.

Tabellen nedan visar hur stor andel av tillsynen som finansieras med intäkter under den senaste sjuårsperioden. Under perioden som helhet har det skett en kraftig ökning från 40 procent till 72 procent. Att självfinansieringsgraden minskade något 2010-2012 berodde främst på kostnadsökningar som inte täcktes av indexuppräknningen av taxan år 2012 och att andelen av den icke-debiterbara tillsynen ökade något samtidigt som antalet värmepumpsansökningar minskade betydligt.

Självfinansieringsgrad för tillsyn enligt miljöbalken

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	VP 2014	Prognos 2015
40 %	43 %	65 %	73 %	68 %	66 %	63 %	73 %	71 %	72 %

Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd tillhör de kommuner som har högst självfinansieringsgrad. Stockholm har dock inte den högsta timtaxan för 2014.

Hammarö (1240 kr), Norrtälje (1175 kr), Uppsala (1085 kr) och Värmdö (1050 kr) har högre taxa medan Österåker (1000 kr), Södra Roslagen (1000 kr), Vallentuna (996 kr), Torsby (1000 kr), Bromölla (969 kr) och Lomma (955 kr) har lite lägre taxa än Stockholm (1020 kr). Solna har samma avgift som Stockholm dvs. 1020 kr. Malmö har 985 kr och Göteborg 900 kr. En detaljerad uträkning av timtaxan enligt miljöbalken finns i bilaga 6.

Taxa för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Rättslig grund

Enligt 28 § tredje stycket livsmedelslagen (2006:804) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut avgift för offentlig kontroll samt prövning och registrering enligt livsmedelslagstiftningen. I 6 och 14 §§ förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel anges att om kontrollmyndigheten är en kommun, ska avgiften fastställas av den kommunala nämnd som utför kontrollen på grundval av en taxa som kommunfullmäktige bestämmer. Riskklassningsmodellen som används är fastställd av Livsmedelsverket och styr i detalj hur olika verksamheter ska riskvärderas. Utifrån hur stor erfarenhet och god kontroll som livsmedelsföretagaren har bestäms sedan vilken erfarenhetsklass (A, B och C) verksamheten ska få. I tabellen nedan framgår hur Stockholms verksamheter är klassade. För sådana anläggningar som märker varor tillkommer ytterligare tid, s.k. kontrolltidstillägg på mellan 1-8 timmar.

	Antal anläggningar			Kontrolltid i timmar		
	A	B	C	A	B	C
Riskklass 1	0	0	0	13	26	39
Riskklass 2	0	5	0	10	20	30
Riskklass 3	32	41	0	7	14	21
Riskklass 4	485	241	1	5	10	15
Riskklass 5	992	754	10	3	6	9
Riskklass 6	601	866	12	2	4	6
Riskklass 7	1010	1137	9	1	2	3
Riskklass 8	458	776	16	0,5	1	1,5

Antal anläggningar i respektive risk- och erfarenhetsklass samt den årliga kontrolltiden för respektive klass.

Ändringar av livsmedelstaxans lydelse

För livsmedelstaxan föreslås redaktionella ändringar av 5,6,7 och 15 §§. Föreslagna ändringar redovisas nedan med kursiv text.

Gällande lydelse

Ny lydelse

2 §

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. prövning i ärenden om godkännande av anläggning
2. registrering av anläggning
3. årlig offentlig kontroll
4. bemanningsavgift
5. *handläggning och andra åtgärder vid offentlig kontroll i övrigt, samt utfärdande av exportintyg.*

2 §

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. prövning i ärenden om godkännande av anläggning
2. registrering av anläggning
3. årlig offentlig kontroll
4. bemanningsavgift
5. *extraoffentlig kontroll*
6. *exportkontroll och utfärdande av exportintyg*
7. *offentlig kontroll i övrigt.*

Gällande lydelse

15 §

Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten, tas avgift ut för nedlagd kontrolltid enligt *timtaxan* i 5 § och för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, ska den företagare som har ansvaret för den bristande

Ny lydelse

15 §

Extraoffentlig kontroll

Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten, tas avgift ut för nedlagd kontrolltid enligt 5 § och för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, ska den företagare som har ansvaret för den bristande

efterlevnaden eller får den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs debiteras de kostnader som den extra offentliga kontrollen medför.

efterlevnaden eller får den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs debiteras de kostnader som den extra offentliga kontrollen medför.

Exportkontroll

Livsmedelsföretagare ska utöver sådan kontrollavgift som avses i 10 § betala avgift till miljö- och hälsoskyddsnämnden för sådan särskild kontroll och utfärdande av exportintyg som föranleds av införselbestämmelser i tredje land.

Avgiften ska motsvara den faktiska handläggningstid som nedlagts i ärendet och beräknas i enlighet med vad som följer av

5 §.

Offentlig kontroll i övrigt

För sådan offentlig kontroll i övrigt som följer av den lagstiftning som anges i 1 §, debiteras för faktiskt nedlagd handläggningstid i enlighet med vad som följer av 5 §.

Kommentar

I 2 § livsmedelstaxan anges vilka typer av avgifter som tas ut enligt taxan. Idag saknas en bestämmelse om vilken avgift som debiteras för sådant som motsvarar det som anges i punkten 5, dvs åtgärder för offentlig kontroll i övrigt och utfärdande av exportintyg. Omvänt finns en bestämmelse om uttag av avgift för extraoffentlig kontroll i 15 § och för detta saknas en tydlig motsvarighet i 2 §. För att öka tydligheten föreslås att exportkontroll, extraoffentlig kontroll och offentlig kontroll i övrigt får egna punkter i 2 § och att det i 15 § införs kompletterande stycken som motsvarar

dessas och anger hur taxan ska tillämpas i dessa fall. För att underlätta läsningen av bestämmelsen används underrubriker.

Gällande lydelse

5 §

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (timavgiften) 1210 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som fastställts för en anläggning eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och

Ny lydelse

5 §

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (timavgiften) 1250 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som fastställts för en anläggning eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och

07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med dubbel timtaxa.

07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med dubbel timtaxa.

Kommentar

Bestämmelsen justeras med den föreslagna nya timtaxan.

Gällande lydelse

6 §

Den som ansöker om godkännande av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet ska betala en avgift för prövningen som motsvarar *en årsavgift för anläggningen enligt 10 § med tillämpning av den riskklass som gäller för den typ av verksamhet som godkännandet avser och den erfarenhetsklass som nämnden bestämmer.*

Avgift för prövning ska betalas för varje anläggning som ansökningen avser.

Avgiften för prövning får tas ut i förskott.

I de fall tidsåtgången vid godkännandeprovningen väsentligen överstiger den tid som motsvaras av avgiften enligt första stycket, får en extra avgift tas ut som motsvarar den ytterligare faktiska handläggningstid

Ny lydelse

6 §

Den som ansöker om godkännande av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet ska betala en avgift för prövningen som motsvarar *den faktiska handläggningstid som nedlagts i ärendet beräknat i enlighet med vad som följer av 5 §.*

Avgift för prövning ska betalas för varje anläggning som ansökan avser.

som nedlagts i ärendet. Den extra avgiften beräknas enligt 14 § första stycket.

Kommentar

Av nu gällande bestämmelse framgår att vid godkännandeprövningen tas en avgift motsvarande kontrollavgiften ut. Om mer tid behöver läggas ner kan denna debiteras extra. Förvaltningens erfarenhet är dock att det i regel åtgår mindre tid än den som kontrollavgiften motsvarar. Detta beror på att de allra flesta godkännanden är omgodkännanden till följd av ägarbyten och dessa tar i regel mindre tid. Förslaget är därför att timdebitera godkännandeprövningen istället. I konsekvens med denna förändring stryks de två sista styckena eftersom de inte är aktuella.

Gällande lydelse

7 §

För godkännande av en anläggning med anledning av att denna övergått till ny livsmedelsföretagare eller sådan ändring av verksamheten som kräver godkännande *ska betalas* avgift enligt 6 §.

Ny lydelse

7 §

För godkännande av en anläggning med anledning av att denna övergått till ny livsmedelsföretagare eller sådan ändring av verksamheten som kräver godkännande *tas avgift ut* enligt 6 §.

Kommentar

En språklig justering föreslås i 7 §.

Justering av timtaxan för livsmedelskontrollen

Livsmedelslagstiftningen tillåter inte att restiden utgör en avgiftsgrundande post och specificeras på fakturan. Däremot tillåter lagstiftningen att den timtaxa som är grunden för den avgift som påförs verksamhetsutövarna inkluderar kostnaden för inspektörernas restid. Mätning och analys av tiden har visat att den årliga kontrolltid som kan specificeras på faktura till enskilda verksamhetsutövare uppgår till 800 timmar för en inspektör. Medräknas restiden uppgår timantalet till 1 000 timmar. Med andra ord går det åt 1 000 timmar för att producera 800 timmar kontrolltid.

För år 2015 föreslås en timtaxa om 1250 kr att jämföra med nuvarande 1210 kr, dvs. en ökning med 3,3 procent. Totalt beräknas intäkterna för 2015 öka med 3,3 procent enbart p. g. a. högre timtaxa som avspeglar ökningen av tillsynskostnaderna.

Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst ökade lönekostnader och högre IT- kostnader, vilket utgör en ökande andel av de totala kostnaderna.

IT-kostnader får en allt större betydelse för förvaltningens kostnadsstruktur genom utvecklingen av flera e-tjänster. Resultatet är dock bättre service till medborgarna och en ökad efterfrågan på miljöförvaltningens tjänster. Utöver ökade IT-kostnader till följd av e-tjänsterna har även de stadsgemensamma IT-kostnaderna som fördelats ut ökat.

Även lönerna bidrar till de ökade kostnaderna vilket är resultatet av löneförhandlingarna och därför inte påverkbart. De senaste två åren har löneökningen legat på mellan 2,2 och 2,6 procent och bedöms ligga på 2,2 procent för 2015. Trots de generella löneökningarna har tillsynspersonalens relativa löner sjunkit i förhållande till löneökningarna för tillsynspersonalen i övriga kommuner i Stockholms län.

Tabellen nedan visar hur stor andel av tillsynen som finansieras med intäkter under den senaste sexårsperioden.

Självfinansieringsgrad Livs

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	VP 2014	Prognos 2015
47 %	63 %	72 %	82 %	85 %	84 %	83 %	87 %	84 %	85 %

Under perioden som helhet har det skett en kraftig ökning från 47 procent till 85 procent. Att självfinansieringsgraden minskade något år 2012 berodde främst på kostnadsökningar som inte täcktes av indexuppräknningen av taxa för 2012.

Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd tillhör de kommuner som har högst självfinansieringsgrad. Stockholm har dock inte med sin 1210 kr den högsta taxan för 2014.

Tranemo (1250 kr) och Hammarö (1240 kr) har högre taxa medan Lycksele (1209 kr), Norrtälje (1175 kr), Skellefteå (1150 kr), Umeå (1150 kr) och Sundsvall (1147 kr) har lite lägre taxa än Stockholm (1210 kr). Malmö har 1090 kr och Göteborg 1100 kr. En detaljerad uträkning av timtaxan enligt livsmedels- och foderlagstiftningen finns i bilaga 7.

Taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen

Rättslig grund

Enligt 43 § strålskyddslagen (1988:220) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgifter för myndighets verksamhet enligt denna lag. Regeringen får överlåta åt kommuner att meddela sådana föreskrifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Enligt 16 a § strålskyddsförordningen (1988:293) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgift för kostnader för sådan tillsynsverksamhet som utövas av en kommunal nämnd enligt 16 § första stycket. Av 16 § samma förordning följer att en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ska ha tillsyn inom kommunen över att strålskyddslagen och föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen följs såvitt avser solarieverksamhet. I 19 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5) regleras närmare över vilket område inom solarieverksamheten som nämnden bedriver tillsyn.

Ändringar av strålskyddstaxans lydelse

I taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet enligt strålskyddslagen föreslås ändringar i 2 och 4 §§.

Gällande lydelse

2 §

Avgift tas ut i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs

Ny lydelse

2 §

Avgift tas ut *som timavgift och betalas* i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. *Därmed avses att den sammanlagda handläggningstiden avrundas till närmast högre halvtimme.* Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller,

vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas avgift ut med dubbel ordinarie timtaxa. I handläggningstiden ingår inte restid som vid ett *tillfälle* överstiger två timmar.

handläggning i övrigt samt föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas avgift ut med dubbel ordinarie timtaxa. I handläggningstiden ingår inte restid som vid ett *restillfälle* överstiger två timmar.

Avgift tas inte ut för handläggning av överklagande av nämndens eller en överinstans beslut.

Kommentar

Bestämmelsen i 2 § anger hur timavgift tas ut och vad som ska ingå i handläggningstiden. De förändringar som föreslås innebär att lydelsen blir identisk med motsvarande bestämmelse i miljöbalkstaxan.

Gällande lydelse

Ny lydelse

4 §

4 §

Gällande timtaxa är den senast fastställda timtaxan i taxan för tillsyn av verksamhet inom miljöbalkens område.

Timtaxa för nämndens handläggning enligt denna taxa är densamma som gällande timtaxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken.

Kommentar

Bestämmelsen justeras enligt förslaget så att hänvisningen görs till vad aktuell taxa faktiskt heter.

Taxa för verksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Rättslig grund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa (2006:1570). I 25 § nämnda lag anges att kommunen får ta ut avgifter för åtgärder enligt lagen enligt vad som närmare

föreskrivs av regeringen. Regeringen har i 8 § förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa föreskrivit att kommunen får ta ut avgifter för undersökning och åtgärder som avses i 17 och 23 §§ lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Enligt 2 § lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa avses med internationellt hot mot människors hälsa en risk för att smittämnen, eller andra ämnen som utgör eller kan utgöra ett allvarligt hot mot människors hälsa, förs in i landet eller sprids till andra länder. Enligt 4 § är kommunen ansvarig för att åtgärder till skydd för människors hälsa vidtas i fråga om transportmedel, bagage och annat gods samt djur. Enligt 17 § får, om ett fartyg eller luftfartyg är drabbat eller misstänks vara drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa, ansvariga myndigheter och kommuner vidta de åtgärder mot fartyget eller luftfartyget som krävs för att skydda människors hälsa. I en kommun med hamn, ska kommunen enligt 22 § vidta de åtgärder som behövs för att i hamnen utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor och för att skydda hamnens anläggningar mot sådana djur. När ett fartyg anlöper första svenska hamn ska befälhavaren visa upp intyg som styrker att det skett utrotning av ovan nämnda djur eller att utrotning av sådana djur inte behövs. Om intyg inte visas upp ska kommunen, enligt 23 §, omedelbart låta undersöka fartyget och om det behövs vidta åtgärder för att utrota skadedjur. Av 24 § framgår att om sådan åtgärd vidtas ska kommunen på begäran utfärda ett intyg om saneringsåtgärden.

Ändringar av taxans lydelse

Gällande lydelse

2 §
Avgift tas ut timavgift och betalas i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt

Ny lydelse

2 §
Avgift tas ut *som* timavgift och betalas i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. *Därmed avses att den sammanlagda handläggningstiden avrundas till närmast högre halvtimme.* Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter,

föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas avgift ut med dubbel timtaxa. I handläggningstiden ingår inte restid som vid ett restillfälle överstiger två timmar.

inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas avgift ut med dubbel timtaxa. I handläggningstiden ingår inte restid som vid ett restillfälle överstiger två timmar.

Avgift tas inte ut för handläggning av överklagande av nämndens eller en överinstans beslut.

Kommentar

Bestämmelsen i 2 § anger hur timavgift tas ut och vad som ska ingå i handläggningstiden. De förändringar som föreslås innebär att lydelsen blir identisk med motsvarande bestämmelse i miljöbalkstaxan.

Gällande lydelse

5 §

Gällande timtaxa enligt denna taxa är den senast fastställda timtaxan i taxan för tillsyn av verksamhet inom miljöbalkens område.

Ny lydelse

5 §

Timtaxa för nämndens handläggning enligt denna taxa är densamma som gällande timtaxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt miljöbalken.

Kommentar

Bestämmelsen justeras enligt förslaget så att hänvisningen görs till vad aktuell taxa faktiskt heter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 juli 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Det faller inom kommunfullmäktiges rådighet att bestämma om avgifter för kommunens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Fullmäktiges handlingsutrymme vid bestämmande av taxan regleras dock av regeringsformen, kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare åsamkar tillsynsmyndigheten. En viss schablonisering av avgifterna är av praktiska skäl nödvändig.

Föregående års taxeförändring låg i nivå med den förväntade inflationstakten, baserat på Riksbankens förändringsprognos för konsumentprisindex (KPI).

Med de föreslagna taxehöjningarna förväntas självfinansieringsgraden öka från 71 till 72 procent för miljöbalkstillsynen och från 84 till 85 procent för livsmedelskontrollen. Stadsledningskontoret anser att den föreslagna ökningen är väl anpassad till det allmänna kostnadsläget och den aktuella lagstiftningen på området.

Utöver löneökningar är det framför allt IT-kostnaderna som bidrar till en högre ökning än KPI. IT-kostnader får en allt större betydelse för förvaltningens kostnadsstruktur genom utvecklingen av flera e-tjänster. Enligt nämnden har dock dessa medfört bättre service till medborgarna och en ökad efterfrågan på miljöförvaltningens tjänster.

Stadsledningskontoret konstaterar att utvecklandet av e-tjänster ligger väl i linje med stadens ambition att förenkla stockholmarnas vardag. Nämndens utvecklande av e-tjänster inom tillsynsverksamheten är därför något som stadsledningskontoret ställer sig positiv till. Stadsledningskontoret vill dock påpeka att utvecklandet av e-tjänster även bör ha ett effektiviseringssyfte, och att det över tid är rimligt att förvänta sig lägre kostnader som följd av införandet av fler e-tjänster.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens självfinansieringsgrad för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och livsmedelslagen har gått från 40 respektive 47 procent år 2006 till 71 respektive 84 procent som prognostiseras för år 2014. Det innebär, i enlighet med lagens intentioner, att verksamhetens skattefinansieringsgrad minskat kraftigt. Stadsledningskontoret ser dock en risk att självkostnadsprincipen, i den mån den leder till att kostnadsökningar hanteras med taxehöjningar, inte alltid inbjuder till

effektivisering av verksamheten. Stadsledningskontoret framhåller därför att det är viktigt att tillämpandet av självkostnadsprincipen inte får minska fokus på en fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten.

Stadsledningskontoret gör den sammanfattande bedömningen att justeringarna är motiverade och att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen att gälla från den 1 januari 2015.